

อุเละ ตีโตร เพลงกล่อมเด็กไทยมุสลิม

ประพนธ์ เรื่องน่ารัก

ชาวไทยมุสลิมภาคใต้มีเพลงกล่อมเด็กทำนองเดียวกับชาวไทยพุทธภาคค่างๆ เช่นเรยกเพลงกล่อมเด็กว่า “อุเละ ตีโตร” คือ อุเละ หมายถึงครัวผู้เพลงขับกล่อม ตีโตร หมายถึง นอนหลับ รวมความแล้วหมายถึง ครัวผู้เพลงขับกล่อมให้นอนหลับ

บทกลอนอุเละ ตีโตร เป็นร้อยกรองมลายูเรยกว่าบันดา นอกจากใช้แต่งร้องเพลงกล่อมเด็กแล้ว ยังใช้ร้องเป็นเพลงแสดงร้องรำ ค่างๆ เช่นเพลงร้องเริง มะโყิง และลูกกอกุล

ตัวอย่าง ลักษณะบันดาแบบหนึ่ง

0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0

โน โน ตีเยะ
ตีเยะ มาเรป้าตี
อาเนาะ ไดะทีเมะ
อาเมะ ชาเร ลากี
คุณอนันต์ วัฒนาภิกร และชุนศิลป์
กรรมพิเศษ ได้ถอดและแต่งเป็นร้อยกรอง
อย่างบันดาคลายดังนี้
เหอเยเจ้านกกระจาบ
เจ้าไอลกินแมล็อกข้าว
ลูกร้าน้ำทากาบ
แม่คำผัวใหม่ไถ่เก้า
ลักษณะบันดาคลายมีหลายแบบ บาง
แบบไม่บังคับเสียงหนักเบาไม่จำกัดจำนวน
คำ แต่ด้วยความเคยชินร้อยกรองไทย ผู้รับ
ร่วมจึงเปลี่ยนความหมายแบบภาษาพยัญชนะไทย
ดังนี้

เพลงจานนาเจาแย

(ลูกไก่)

อาเนาะ อาเย อาແງກຽງ
ກາສູງຮຽງ ປ່າເຕະທໍ່ ກາກີ້
ອານາເວອໂຮ ຍາແຊ້ຍິງ
ແມເມາກ ບັບ
ລຸກໄກ່ອຍ່າຊັງກຽງ
ດ້າໜັກຈາຫັກເຍຍ
ດຸກຄອນຍ່າຈຸບເລຍ
ດ້າຈຸບແກ້ມແກ້ມຈະເຕັງ

เพลงຕື່ໂດຣ ອາເດະ ຕື່ໂດຣ
(ນອນນ້ອງນອນ)

ຕື່ໂດຣ ຕື່ໂດຣ ອາເດະຕື່ໂດຣ
ອາບັງເນາະ ອູ່ເປົ່າຫໍ້ໜູ້
ໜູ້ ລື່ອມະນານີ້ ຜາແຫຍວຸນຸດອ
ຕື່ໂດຣ ຕື່ໂດຣ ອາເດະຕື່ໂດຣ
ນອນນອນເດີດັນອັງນອນ
ພ່າຈະບອນນໍານໍານໍາຫວານ
ຂັ້ນມັນຄົ່ນຫຳບໍ່ຫານ
ນອນນອນເດີດັນອັງນອນ

เพลงກູ່ຈິງບາຣາ

(ແມວກຳລັງວິງ)

ຫອ ດູວອ ດະທຶນອ
ກູ່ຈິງບາຣາ

ມານອເນາຈານອ

ອາແບມາຢູຈາຣີ
ລື່ມາລະປູໂຮ
ບາແທບາຮູກີ່
ອາແບມາຖູໂຮ
ອາເດະຫາປາບາຣີ
ຫົ່ງສອງສາມ
ແມວວິງຫັ້ນວ່ອງໄວເອຍ
ຫ້າໃຫນດັກກ່ອນແຄຍ
ພື້ນລີຍແສວງຕາມ
ໄອຝລມະກຽດນັ້ນ
ກ້ານຂອງມັນລົວໜັ້ນຫນາມ
ພື້ກາມຫານຮານ
ໄມ່ກົრ່ນກົຮມກວ່າຫຼືພວຍ

เพลงຕົ້ນໂບະດານາ
(ເຈົ້າໄຕ້)

ຕົ້ນໂບະ ດາມາຕີເຖິງ
ປາແຜ ດາມາ ຈາຍອ
ຕົ້ນໂບະ ລູບບ ດີເນັ້ງ
ອືກາ ອານາະ ດາຮອ
ເຈົ້າໄຕ້ໃຫ້ຫຍຸດ
ຈຸດໄຕ້ໜົດໃຫ້ແສງສ່ອງ
ເຈົ້າຮັ້ນຝານອງ
ແບບເພານອງຈ້າງລົກສາວ

ເພັນແກແນະອຸດ
(ກຸງເຕີ)

ແກແນະ ແກແນະ ລາວເຕ
ລື່ອມ ປາເທະໜ້າ ຕາໂນະ
ເຈະແນະ ກືອນລາ ກອດເດ
ເຈະ ອາແນ ກືອນອ ຖູໂນະ

ອຸວາ ອຸວາ ອຸວາ . .
ເຕີ ເຕີ ເໝີອິນກຸງເຕີ

ວັນເຂາເສີຍວັນເຂາທັກ

ເຈະແນະຖັກທີ່ນັກ

ເຈະອາແບຄຸກທຸນຄອງ

ເລີ່ມຮ້ອງ ອຸວາ ອຸວາ ອຸວາ . .

ເພັນບຸງເກະຕົງເກະທາ
(ນັກຮະທິນນັກຮະທາ)

ບຽງ ເກະຕົງເກະທາ

ທົດຍ ດາແດ ບາເທ

ຮາໂນະ ກະນິລະອົດຈິງ

ຊູໂຣຫ່ົ້ວ ກະແວລະຫ່ົ້ວເຊ

ນັກຮະທິນນັກຮະທາ

ອອກໄໝມາຢູ່ໃນຂັ້ນ

ຜມເຈົ້າຫວີເປັນນັ້ນ

ພຶສາວນັ້ນຫ່ວຍຫວີໄ້

ເພັນຜູມານີ້ປັບລື້ອປະໜ້ວລື້ອໂນະ

(ນະພຣ້ວຫວານຍອດອ່ອນ)

ຜູມານີ້ປັບລື້ອປະໜ້ວລື້ອໂນະ

ຫາບີ້ ນາດີ ກາເມາະຫ່ົ້ວ ກີລອ

ນູໂລະມານີ້ ກືອນິງລື້ອໂນະ
ອາຕີມານີ້ເຕັກກີລອ

ນະພຣ້ວຫວານຍອດອ່ອນ
ຫ້າງຫຼງຮອນກິນເຈົ້າສັນ

ປາກຫວານຫວານອາວີນ
ໄວ້ໄກຮ່ານອຈະໄມ່ຫຼັງ

ເພັນປູໂຈປູຕະ
(ຍອຄະນ່ວງ)

ປູໂຈ ປູຕະ ລາຍູ

ປູໂຈ ປາໄວ່ຫ່ົ້ວ ກົມບັງ

ໂຄະໂກະຕືອກະມາດູ

ໂຄະຍາໂອະບິມບັງ

ເຈ້ຍອຄະນ່ວງອ່ອນ

ອරັຮຣຳລື້ອບານ

ອຸ່ນໄກລ້ສະຫັນສະຫັນ

ອຸ່ນໄກລ້ານໃ້ຄົດົງ

ເພັນຕົ້ນຈາກ

ອາໂຍງ ລາໂນະລາຍູ

ໜ້າຮະບາແຕນີເປົ່າຫໍ່

ກະນຸງ ກາເອງ ບາຍູ

ຫຼາຮະ ເນະ ມີກະຍໍ

ນົມເກະຫ່ົ້ວ ເຈະແນະເກົວ

ປາກລິມາ ປູໂຮ

ປາກ ຈົງ ພາວີ

ອຸ່ນແຕ ໂອແຮ ບົອກໂຮກໂຮ

ໄກວສູງ ເຮົວເຫຼືອແສນ

คนจากเนินเพียบลำเรือ
ทอผ้ามาตัดเสื้อ
ทันเห็นอยู่เพื่อแต่งงานนวลด
วิวาห์แม่เทวี
ผิวขัดสีมะกรุคส่วน
ส่วนแหวนทุกนิ้วนิ้วน
แต่เป็นหนาเข้าหัวหม้อหัว

เพลงบีชชะอมส์
(กล่าวยกทอง)

บีชชะอมส์ บีอกับปือลายา
มาเชาะ รือบญี่ดิอาทัต บีอุท
อุฒมัต ดาปะกิบายา
อุแท บุตี ภูภาวะ มาตี
กลัวยกทองเงบบึงเรือ
สุกสวายเหลือบันหีบันน
หนักทองเกินรำพัน
หนักทานนน Jarvis ท้าย

เพลงอนนานาบี
(ลูกพระนาบี)

อาเนะ อาเนะ นาบี
อาดอ คู โอมะช์ ออยเร
ตีกอ ลือ ลากี
อัมบ็อก บีอรา บุเว
กอยเชิง อับคุลเตะช์
อิบรอหิม ฟ้าตีเมะช์
ແຍนะ มากรือซง ชูติรอกีເບາຍ
ສก ลูก พระนาบี
ทงหมกมีครับเจ็กกน
สามเห็นเป็นชาيدล
อิกสีกนนนเป็นหญิง
กอยเชิง อับคุลเตะช์
อิบรอหิม ฟ้าตีเมะช์
ແຍนะ มากรือซง ชูติรอกีເບາຍ